

STUDIJA
ŠILUMOS GAMYBOS IR ŠILUMOS PERDAVIMO VEIKLŲ ATSKYRIMO ĮTAKA
ŠILUMOS KAINAI IR TIEKIMO PATIKIMUMUI

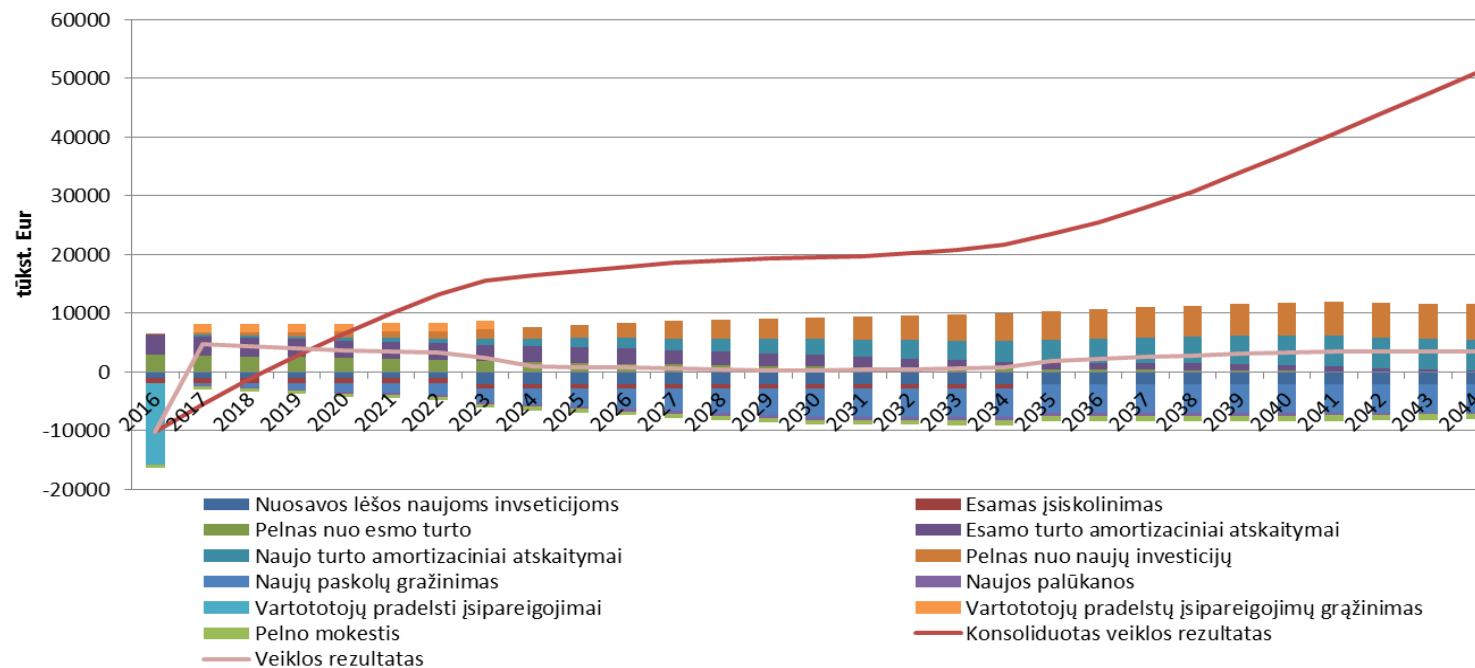
UAB EKOTERMIJA, ŠARŪNAS PRIESKIENIS

NUSTATYTOS PAGRINDINĖS ŠILUMOS PERDAVIMO IR GAMYBOS VEIKLŲ ATSKYRIMO SUKELIAMOS RIZIKOS

1. Šilumos tiekimo veiklos finansinio gyvybingumo rizika
2. Bendrų šilumos tiekimo veiklos sąnaudų padidėjimo rizika
3. Šilumos tiekimo patikimumo rizika

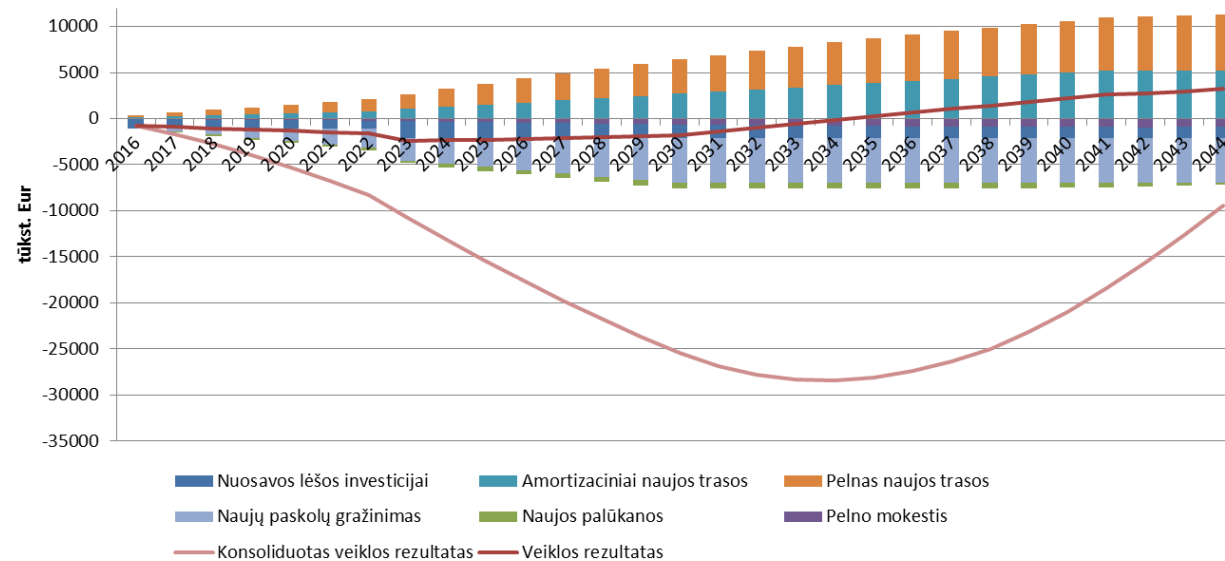
1. ŠILUMOS PERDAVIMO VEIKLOS FINANSINIO GYVYBINGUMO ĮVERTINIMAS (I)

Šilumos perdavimo įmonės su esamais įsipareigojimais finansiniai srautai ir konsoliduotas veiklos rezultatas (Kauno pavyzdys)

1. B. ŠILUMOS PERDAVIMO VEIKLOS FINANSINIO GYVYBINGUMO ĮVERTINIMAS (II)

Naujos šilumos perdavimo įmonės finansiniai srautai ir veiklos rezultatas (Kauno pavyzdys)

1. B. ŠILUMOS PERDAVIMO VEIKLOS FINANSINIO GYVYBINGUMO ĮVERTINIMAS (III)

Atsižvelgiant į tai, kad:

- Vienas iš svarbių klausimų atskiriant šilumos gamybos ir tiekimo veiklas būtų įvertinti „mokėtinas“ sumas tarp šilumos perdavimo ir šilumos gamybos įmonių. Vertinama tai, kad paskolos, susijusios su šilumos perdavimo tinklo modernizavimu šiuo metu dalinai yra finansuojamos iš nusidėvėjimo, surenkamo iš šilumos gamybos šaltinių, ATL pajamų (priskirtinų gamybos veiklai), taip pat įmonės pelno kuris irgi didžiąja dalimi yra susijęs su šilumos gamybos šaltinių modernizavimu ar naujų įrenginių statyba.
- Vertinimo atskaitos taškas yra Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 patvirtinta „Šilumos kainų nustatymo metodika“. Metodikos priede pateikiamas „Ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) skaičiavimo laikotarpių sąrašė“ nurodoma, kad „vamzdynams“ taikomas 30 metų nusidėvėjimo laikotarpis. Atsižvelgiant į tai, kad komercinių paskolų, netgi turint savivaldybės garantiją, terminas neviršija 8 metų.

IŠVADA: TIK ŠILUMOS PERDAVIMO VEIKLĄ VYKDANČIOS ĮMONĖS VEIKLA BŪTŲ RIZIKINGAI NUOSTOLINGA

2. ŠILUMOS PERDAVIMO ir GAMYBOS VEIKLŲ SĄNAUDŲ PADIDĖJIMAS DĖL ATSKYRIMO

AB „Kauno energija“ pavyzdžiu atlikta analizė parodė, kad šilumos **perdavimo** sąnaudos, įskaičiuojamos į šilumos kainą padidėtų. Suvestinė lentelė Kauno atveju ir 5 didiesiems miestams

Sąnaudų kategorija	Kaunas		5 miestų HVS	
	Perdavimas	Gamyba	Perdavimas	Gamyba
TIESIOGINĖS. elektros ir vandens technologinės perdavimo reikmėms sąnaudos, nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos, einamojo remonto ir aptarnavimo, personalo, mokesčių, finansinės, administracinės ir kitos sąnaudos.	Nekinta	Nekinta	Nekinta	Nekinta
BENDROSIOS. sąnaudos, skirtos ūkio subjekto bendram veiklos palaikymui (užtikrinimui) (personalo, nusidėvėjimo, administracinės, finansinės, remonto ir kt.)	Padidėjimas 241.160 Eur/ metus	Padidėjimas 221.080 Eur/ metus	Padidėjimas 1.832.816 Eur/metus	Padidėjimas 1.680.208 Eur/metus
NETIESIOGINĖS. programinės įrangos įsigijimo, informacinių technologijų aptarnavimo sąnaudos, transporto priemonių nusidėvėjimo bei eksploatacinės sąnaudos, personalo, mokesčių, banko paslaugų sąnaudos, administracinės ir kitos sąnaudos	Padidėjimas 364.420 Eur/ metus	Padidėjimas 34.450 Eur/ metus	Padidėjimas 2.769.592 Eur/metus	Padidėjimas 361.820 Eur/metus
VISO	Padidėjimas 605.580 Eur/metus	Padidėjimas 255.530 Eur/metus	Padidėjimas 4.602.408 Eur/metus	Padidėjimas 1.942.028 Eur/metus
Per 10 metų	6.055.800 Eur	2.555.300 Eur	27.695.920 Eur	19.420.280 Eur

Viso Kaunui per metus padidėjimas iki 861.110 Eur, 5 sistemoms – iki 6.544.436 Eur.

3. ĮTAKA ŠILUMOS TIEKIMO PATIKIMUMUI

- Nelieta reguliuojamo asmens kuriam teisės aktais perkeliama įpareigojimas užtikrinti patikimą šilumos gamybą, įskaitant bet neapsiribojant šilumos galių rezervavimu
- Nėra teisiškai įtvirtinta rezervavimo paslaugos teikiančio asmens šilumos gamybos šaltinių techninės būklės priežiūra ir reikalavimai jai
- Siekiant trumpalaikės ekonominės naudos gali būti prarasti šilumos gamybos šaltiniai, užtikrinantys patikimą šilumos gamybos rezervavimo funkciją (savivaldybės turtas) iš esmės dėl to kad jų išlaikymo sąnaudos nebus padengiamos
- Nepriklausomų šilumos gamintojų galimybės vykdyti rezervavimo funkciją ribotos dėl katilinių specifikos (rezervinių katilų ir alternatyvaus kuro naudojimo galimybių nebuvimas) ir NŠG įrenginių prijungimo vietos tinkle
- Aukščiau nurodytos priežastys gali sukelti techninius – organizacinius nesklandumus tinklo režimo palaikymui (nėra įrankių priversti bent vieną juridinį asmenį išlaikyti rezervavimo infrastruktūrą jei tokia veikla jam finansiškai nenaudinga)
- Kadangi rezervavimo paslaugos įkainiams skaičiuoti metodikos nėra, kaip kad nėra ir konkurencijos šildymo sezono metu, tikėtinas reikšmingas rezervavimo paslaugos brangimas įteisinus aukcionus.

Išvados

Nacionalinės energetikos strategijoje pasiūlytas šilumos tiekėjo šilumos perdavimo ir šilumos gamybos veiklų atskyrimas yra skubotas, nepakankamai pagrįstas objektyviais ir pamatuojamais technologinės ar ekonominės naudos kriterijais vertinant tiek ekonomines tokio atskyrimo pasekmes, tiek tiekimo patikimumo (saugumo), tiek savivaldybių valdomo turto efektyvaus naudojimo (įskaitant turto likvidumą ir esamų paskolų už rezervavimo funkciją atliekančių įrenginių grąžinimą).